

OŚRODEK SZKOLEŃ SPECJALISTYCZNYCH

STRAŻY GRANICZNEJ

Nr 3763/17

Lubań, dnia 29.12.2017 r.

Wpłynęło 2017-12-29 00

Egz. nr 2.

Komendant

Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych

Straży Granicznej

im. gen. bryg. Wilhelma Orlika – Rückemanna

w Lubaniu

ppłk SG Paweł Sukacz

Kierownik

Zakładu Organizacji Dydaktyki

Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej

im. gen. bryg. Wilhelma Orlika – Rückemanna

w Lubaniu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli na temat „*Prawidłowość realizacji zadań wynikających z obowiązku przetwarzania i ochrony danych osobowych, których administratorem jest Komendant Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu*”, zrealizowanej w trybie zwykłym, ujętej w „*Planie kontroli przewidzianych do realizacji przez Referat Kontroli w Kierownictwie Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu na rok 2017*”, pod poz. nr 6, pismo wch. nr 3191/16 z dnia 2.12.2016 r.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie *Wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych* stanowiących załącznik do Decyzji Nr 65 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych¹ w związku z Decyzją Nr 139 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 30 sierpnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania w Straży Granicznej wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych².

I. Podmiot kontrolowany.

Zakład Organizacji Dydaktyki³ Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu⁴, ul. Wojska Polskiego 2, 59-800 Lubań.

W okresie objętym kontrolą kierownikiem kontrolowanego podmiotu był ppłk SG Paweł Sukacz⁵.

¹ Dz. Urz. MSWiA poz. 43 z późn. zm., zwanych dalej *Wytycznymi*.

² Dz. Urz. KGSG poz. 47, z późn. zm.

³ Zwany dalej ZOD lub Zakładem.

⁴ Zwany dalej OSS SG lub Ośrodkiem.

⁵ Zwany dalej Kierownikiem.

**II. Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:
kierownik zespołu:**

mjr SG Beata Rejczak - starszy specjalista - koordynator Referatu Kontroli w Kierownictwie OSS SG. Upoważnienie nr 35/2017 z dnia 29.11.2017 r., ważne do dnia 21.12.2017 r.
członek zespołu:

OSS SG. Upoważnienie nr 36/2017 z dnia 29.11.2017 r., ważne do dnia 21.12.2017 r.

III. Termin rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych w podmiocie kontrolowanym.

Czynności kontrolne przeprowadzono w dniach 30.11-8.12.2017 r., z przerwami w ich prowadzeniu w dniach 2-3.12.2017 r.

IV. Przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą.

1. Zakres kontroli obejmuje legalność i rzetelność realizacji zadań wynikających z obowiązku przetwarzania i ochrony danych osobowych, których administratorem jest Komendant Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu, w tym;
 - a) legalność i rzetelność realizacji zadań kierownika komórki organizacyjnej związanych z przetwarzaniem i ochroną danych osobowych;
 - b) legalność i rzetelność realizacji zadań lokalnego administratora bezpieczeństwa zbioru komórki organizacyjnej związanych z przetwarzaniem i ochroną danych osobowych;
 - c) legalność i rzetelność realizacji zadań przez osoby upoważnione w komórce organizacyjnej związane z przetwarzaniem i ochroną danych osobowych.
2. Kontrolą objęto okres od dnia 1.01.2017 r. do dnia 29.11.2017 r.

V. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz wskazanie osób za nie odpowiedzialnych.

Na podstawie § 16 ust. 2 pkt 1, w związku z ust. 1 pkt 1 i 22 załącznika Zarządzenia nr 68 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 30 września 2009 roku w sprawie utworzenia, organizacji i zakresu działania Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu⁶, w związku z art. 36 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych⁷ wydano Decyzję nr 20 Komendanta OSS SG z dnia 21 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony danych osobowych, których administratorem jest Komendant Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu⁸.

Kontrolą objęto przestrzeganie postanowień ww. decyzji w trzech obszarach, na podstawie próby, którą zostało objęte 100% dokumentacji związanej z przetwarzaniem i ochroną danych osobowych, aktualnej w okresie objętym kontrolą. W celu przeanalizowania całego procesu kontrolerzy na podstawie „Arkuszy do Wykazu zbiorów danych osobowych w Ośrodku Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej”^{9,10} ustalili, iż w ZOD OSS SG

⁶ (Dz. Urz. KGSG nr 11, poz. 68 z późn. zm.).

⁷ (Dz. U. 2016 r., poz. 922).

⁸ Zwanej dalej Decyzją nr 20.

⁹ Dowód nr 5 (akta kontroli 5) – *Arkusze do wykazu zbiorów danych osobowych w Ośrodku Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej nr 29/ZD/SO.*

¹⁰ Dowód nr 6 (akta kontroli 6) – *Arkusze do wykazu zbiorów danych osobowych w Ośrodku Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej nr 37/ZOD/SO.*

funkcjonują dwa zbiory danych osobowych, przy czym w drugim ze zbiorów wyróżniono 4 podzbiory, których wnioskodawcą był kierownik podmiotu kontrolowanego. Ponadto na podstawie wpisów do upoważnień poszczególnych osób upoważnionych ustalono, że w ZOD OSS SG są przetwarzane 3 zbiory danych osobowych, których wnioskodawcą nie był ww. kierownik.

Ustalenia stanu faktycznego w kontrolowanym obszarze zostały dokonane na podstawie dokumentów udostępnionych¹¹ kontrolerom oraz wyjaśnień osób z podmiotu kontrolowanego oraz osób spoza tego podmiotu. Szczegółowe ustalenia dotyczące kontroli zawarto w notatce służbowej¹².

Oceny dokonano na podstawie ustaleń przeprowadzonych w toku czynności kontrolnych, biorąc pod uwagę przyjęty miernik oraz przyjętą skalę ocen.

Ocena pozytywna: zostanie sformułowana, jeśli nie zostaną stwierdzone żadne nieprawidłowości, a ewentualne uchybienia są sporadyczne i nie mają wpływu na kontrolowaną działalność. Dodatkowo wartość miernika nie przekroczy 33 %.

Ocena pozytywna z uchybieniami: zostanie sformułowana, jeśli nie stwierdzono nieprawidłowości, ale stwierdzone uchybienia mają charakter powtarzalny lub występują w znacznej liczbie. Dodatkowo wartość miernika nie przekroczy 33 %.

Ocena pozytywna z nieprawidłowościami: zostanie sformułowana wówczas, gdy stwierdzono nieprawidłowości, niemniej jednak nieprawidłowości te nie będą występowały w sposób powtarzający się i nie spowodują negatywnych następstw dla realizacji kontrolowanego zagadnienia. Dodatkowo wartość miernika nie przekroczy 33 %.

Ocena negatywna: zostanie sformułowana gdy stwierdzone nieprawidłowości będą miały zdecydowany wpływ na kontrolowaną działalność, a wartość miernika przekroczy 33 %.

Realizację zadań objętych zakresem kontroli oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.
Ocenę sformulowano na podstawie następujących ustaleń:

1. Legalność i rzetelność realizacji zadań kierownika komórki organizacyjnej związanych z przetwarzaniem i ochroną danych osobowych.

W okresie objętym kontrolą Lokalnym Administratorem Bezpieczeństwa Zbioru¹³, odpowiedzialnym za zapewnienie właściwej realizacji zasad bezpiecznego przetwarzania danych osobowych w ZOD OSS SG była _____, wyznaczona zgodnie z pkt. 4 ppkt 7) załącznika nr 2 do Decyzji nr 24 Komendanta OSS SG z dnia 10 kwietnia 2015 r. w sprawie wyznaczania administratorów systemów teleinformatycznych, w których przetwarzane są dane osobowe, administratorów bezpieczeństwa zbiorów oraz powołania Administratora Bezpieczeństwa Informacji Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu z późn. zm.

Zgodnie z pkt. 2 załącznika nr 1 ww. decyzji w kontrolowanym Zakładzie nie powołano Administratora Systemu Teleinformatycznego (ATI).

W okresie objętym kontrolą nie stwierdzono, aby Kierownik występował do administratora danych z wnioskiem dotyczącym tworzenia, zmiany struktury lub zaprzestania przetwarzania danych osobowych w zbiorze danych, których administratorem jest Komendant OSS SG. Nie stwierdzono, aby zaistniały przesłanki do sporządzenia takiego wniosku. W trakcie ustaleń kontroli uzyskano informacje odnośnie zbioru „Kwestionariusze informacyjne kierowanych na szkolenie”, iż nie są wykorzystywane w ZOD OSS SG, tylko w innej komórce organizacyjnej Ośrodka. W takim przypadku nie można było wnioskować

¹¹ Dowód nr 14 (akta kontroli 31) – Protokół pobrania dokumentów/rzeczy.

¹² Dowód nr 26 (akta kontroli 49-55) – Notatka służbowa z dnia 8.12.2017 r.

¹³ Zwany dalej LABZ.

o likwidację ww. zbioru (zaprzestanie przetwarzania danych), gdyż są one przetwarzane w innej komórce organizacyjnej tj. Pododdziałach Szkolnych OSS SG.

Kierownik zrealizował obowiązki wynikające § 8 ust. 1 pkt 3) Decyzji nr 20 tj. w zakresie obowiązków i uprawnień na zajmowanym stanowisku służbowym funkcjonariuszki wyznaczonej do pełnienia funkcji LABZ ww. uwzględnił pełnioną funkcję¹⁴.

Na podstawie dokumentacji dotyczącej udostępnień danych osobowych¹⁵ oraz na podstawie wyjaśnień złożonych przez LABZ¹⁶, Kierownika¹⁷ i Naczelnika Wydziału Ochrony Informacji OSS SG¹⁸ ustalono, że w kontrolowanym okresie nie przesyłano do Administratora Bezpieczeństwa Informacji OSS SG informacji o udostępnieniach danych osobowych na podstawie art. 23, art. 32, art. 33 ust. 1 ustawy¹⁹ oraz o odmowach udostępnień danych osobowych, wynikającymi z art. 27 ust. 1 oraz art. 34 ustawy ze zbiorów danych, których administratorem jest Komendant Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej.

Podczas realizacji czynności kontrolnych stwierdzono, że Kierownik w ramach sprawowanego nadzoru służbowego nie zapewnił zastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych, a w szczególności zabezpieczenia danych osobowych przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, za co jest odpowiedzialny zgodnie z § 8 ust. 2 pkt 1) Decyzji nr 20, w zakresie dokumentacji stanowiącej element zbioru danych osobowych „Szkolenia w Ośrodku” tj. zaświadczeń po ukończonych szkoleniach oraz względem elementu podzbioru danych osobowych „Ewidencja osób przeszkolonych z zakresu ochrony danych osobowych”. Szczegóły stwierdzonych nieprawidłowości opisano w punkcie 3. *Legalność i rzetelność realizacji zadań przez osoby upoważnione w komórce organizacyjnej związane z przetwarzaniem i ochroną danych osobowych.*

Pozytywnie z nieprawidłowościami oceniono pod względem legalności i rzetelności realizację zadań kierownika komórki organizacyjnej związanych z przetwarzaniem i ochroną danych osobowych.

2. *Legalność i rzetelność realizacji zadań lokalnego administratora bezpieczeństwa zbioru komórki organizacyjnej związanych z przetwarzaniem i ochroną danych osobowych.*

Opierając się na wyjaśnieniach Naczelnika Wydziału Ochrony Informacji OSS SG²⁰, wyznaczonego²¹ do pełnienia funkcji Administratora Bezpieczeństwa Informacji OSS SG, ustalono, że w okresie od 1.01 – 29.11.2017 r. nie było konieczności realizacji dodatkowych

¹⁴ Zakres obowiązków i uprawnień

” w pkt 1 ppkt 8 zawiera zapis „Wykonywanie zadań związanych z pełnieniem funkcji Lokalnego Administratora Bezpieczeństwa Zbioru”.

¹⁵ „Rejestr udostępnień danych osobowych w OSS SG w Lubaniu Rtd nr 213/2015”.

¹⁶ Dowód nr 20 (akta kontroli 38-39) – *Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od LABZ.*

¹⁷ Dowód nr 23 (akta kontroli 45-46) – *Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Kierownika.*

¹⁸ Dowód nr 22 (akta kontroli 44) – *Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Naczelnika Wydziału Ochrony Informacji OSS SG.*

¹⁹ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2016 r., poz. 922).

²⁰ Dowód nr 22 (akta kontroli 44) – *Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Naczelnika Wydziału Ochrony Informacji OSS SG.*

²¹ Decyzja nr 24 Komendanta OSS SG z dnia 10 kwietnia 2015 r. w sprawie wyznaczania administratorów systemów teleinformatycznych, w których przetwarzane są dane osobowe, administratorów bezpieczeństwa zbiorów oraz powołania Administratora Bezpieczeństwa Informacji Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu z późn. zm.

poleceń administratora danych, wynikających z innych dokumentów opracowanych dla konkretnych zbiorów danych oraz systemów informatycznych kierowanych do Kierownika lub LABZ.

Zgodnie z § 10 ust. 2 pkt 3) Decyzji nr 20 LABZ przygotował i przechowywał upoważnienia do przetwarzania danych osobowych. Dokonano przeglądu 14 upoważnień dla funkcjonariuszy i pracowników ZOD OSS SG upoważnionych do poszczególnych zbiorów danych osobowych. Liczba przeanalizowanych upoważnień była zgodna z „Ewidencją osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych w Ośrodku Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu - aktualizacja stan na dzień 3.11.2017 r.”²² Porównano je z listą zatrudnionych/służących w ZOD OSS SG otrzymaną z Wydziału Kadr²³. Nie stwierdzono przesłanek do utraty ważności przez żadne z upoważnień, o których mowa w § 12 ust. 5 Decyzji nr 20, którego nie uwzględniałyby skontrolowane upoważnienia i prowadzona ewidencja osób upoważnionych. Zbadane upoważnienia były zgodne ze wzorem stanowiącym załącznik nr 3 do Decyzji nr 129 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 11 czerwca 2014 r. w sprawie ochrony danych osobowych przetwarzanych w Straży Granicznej²⁴ lub z poprzednio obowiązującym wzorem. W poddanych kontroli upoważnieniach nie stwierdzono braków w wypełnieniu wymaganych danych.

Wszystkie poddane czynnościom kontrolnym upoważnienia zawierały podpisy osób upoważnionych zapoznanych zarówno z nadaniem jak i odwołaniem upoważnień. Na podstawie „Wykazu oświadczeń osób zapoznanych z dokumentacją bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych w Zakładzie Organizacji Dydaktyki OSS SG”²⁵ stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą z ww. dokumentacją został zapoznany 1 funkcjonariusz. Powyższy wykaz zweryfikowano z listą pracowników i funkcjonariuszy zatrudnionych /służących w ZOD OSS SG²⁶ w okresie objętym kontrolą. Dodatkowo zapisy w książce „Dostęp do zbioru danych osobowych. Dziennik działań Lokalnego Administratora Bezpieczeństwa Zbioru danych osobowych” Rtd 49/2011²⁷ wskazują na zapoznanie z przepisami i dokumentacją obowiązującą w OSS SG 1 pracownika i 1 funkcjonariusza²⁸. Ponadto, zgodnie z wykazem wygenerowanym z Centralnej Bazy Szkolonych²⁹ w 2017 roku w szkoleniu pt. „Ochrona danych osobowych w Straży Granicznej” realizowanym w ramach doskonalenia lokalnego udział wzięli 1 pracownik i 1 funkcjonariusz Zakładu uprawnieni do dostępu do danych osobowych, których wcześniej przeszkolił także LABZ.

Stwierdzono, iż wszystkie osoby mające dostęp do danych osobowych były przeszkolone, przy czym przy badaniu aktualności przeszkolenia, w związku ze złożonymi przez Kierownika wyjaśnieniami³⁰ i przedłożonym oświadczeniem³¹ ustalono, iż 2 pracowników było zapoznanych z przepisami i dokumentacją dotyczącą przetwarzania danych osobowych obowiązującą w OSS SG w 2010 roku.

²² Dowód nr 9 (akta kontroli 14 -18) – „Ewidencja osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych w Ośrodku Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu - aktualizacja stan na dzień 3.11.2017 r.”, zwana dalej ewidencją osób upoważnionych.

²³ Dowód nr 15 (akta kontroli 32) – *Lista funkcjonariuszy i pracowników ZOD OSS SG.*

²⁴ (Dz. Urz. KGSG poz. 90 z późn. zm.).

²⁵ Dowód nr 10 (akta kontroli 19) – „Wykaz oświadczeń osób zapoznanych z dokumentacją bezpieczeństwa przetwarzania danych w Zakładzie Organizacji Dydaktyki OSS SG”.

²⁶ Dowód nr 15 (akta kontroli 32) – *Lista funkcjonariuszy i pracowników ZOD OSS SG.*

²⁷ Dowód nr 12 (akta kontroli 22-26) – „Dostęp do zbioru danych osobowych. Dziennik działań Lokalnego Administratora Bezpieczeństwa Zbioru danych osobowych” Rtd 49/2011, zwany dalej Dziennikiem LABZ.

²⁸ Wpis w Dzienniku LABZ, str. 24.

²⁹ Dowód nr 16 (akta kontroli 33-34) – *Wydruk z CBS ver. 2.9.10.*

³⁰ Dowód nr 23 (akta kontroli 45-46) – *Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Kierownika.*

³¹ Dowód nr 24 (akta kontroli 47) – *Oświadczenie.*

Powyższe ustalenia wskazują na prowadzenie przez LABZ szkoleń dotyczących przepisów i dokumentacji obowiązującej w Ośrodku dla funkcjonariuszy i pracowników ZOD OSS SG, zapoznawaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych, w tym decyzją, z nadanymi im upoważnieniami i uprawnieniami oraz innymi dokumentami opisującymi sposób przetwarzania danych osobowych, a także o wdrożeniu zasad bezpieczeństwa określonych w przepisach dotyczących ochrony danych osobowych, co wynika z postanowień § 10 ust. 2 pkt 2), pkt 9) i pkt 10) oraz § 6 ust. 11 załącznika nr 1 Decyzji nr 20.

Przedstawioną do kontroli przez LABZ ewidencję osób upoważnionych zweryfikowano pod kątem wprowadzonych danych z upoważnieniami poszczególnych osób. W jednym przypadku stwierdzono omyłkę pisarską w dacie nadania upoważnienia dla pani do zbioru „Szkolenia w Ośrodku Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej/e-dziennik”. Zamiast daty nadania uprawnienia 29.11.2016 r. wpisano 28.11.2016 r. Data 28.11.2016 r. była datą wniosku przez przełożonego w zakresie nadania uprawnienia, natomiast data 29.11.2016 r. była datą nadania uprawnienia przez Komendanta Ośrodka. Podczas analizy ewidencji osób upoważnionych ustalono, że nie zawiera ona informacji o upoważnieniu jednej z pracownic do zbioru „Kwestionariusze informacyjne kierowanych na szkolenia”.

Jak wyjaśnił LABZ³² podczas aktualizowania ewidencji doszło do omyłkowego skasowania wiersza w tabeli dotyczącego dostępu do zbioru przez panią Powyższe potwierdził w złożonych wyjaśnieniach Kierownik³³.

Ww. uchybienia, za które odpowiada LABZ usunięto w trakcie trwania kontroli. Uchybienia nie miały znaczącego wpływu na kontrolowaną działalność. Ww. ewidencja, uaktualniona na dzień 7.12.2017 r. zawierająca właściwą datę nadania upoważnienia oraz dane ww. pracownicy została przesłana do Administratora Bezpieczeństwa Zbioru³⁴ OSS SG w tym samym dniu³⁵.

Na podstawie „Wykazu budynków, pomieszczeń lub części pomieszczeń tworzących obszar, w którym są przetwarzane dane osobowe”- aktualizacja stan na dzień 3.11.2017 r.³⁶ stwierdzono, iż w jednym z pomieszczeń, mimo otrzymanych upoważnień do przetwarzania tego zbioru i treści udostępnionego wykazu budynków, od dłuższego czasu nie są przetwarzane i przechowywane w Zakładzie dane osobowe dotyczące zbioru „Kwestionariusze informacyjne kierowanych na szkolenie”. Zbiór został przekazany do innej komórki organizacyjnej Ośrodka tj. do Pododdziałów Szkolnych. W związku z powyższym w ocenie kontrolerów osobom mającym upoważnienie do zbioru powinno być ono odwołane. Zapytany o tę kwestię Kierownik wytłumaczył³⁷, że sporadyczne kierowanie pism przewodnich przesyłających arkusze kwestionariuszy informacyjnych na kierownika ZOD OSS SG, uzasadniało utrzymanie dotychczasowych upoważnień do zbiorów. Zespół kontrolny przyjął wyjaśnienia za wystarczające. Ostatecznie jednak w dniu 7.12.2017 r. Kierownik zawnioskował, aby odwołać upoważnienia do opisanego powyżej zbioru dla dwóch pracownic ZOD OSS SG^{38,39}.

³² Dowód nr 20 (akta kontroli 38-39) – *Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od LABZ.*

³³ Dowód nr 23 (akta kontroli 45-46) – *Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Kierownika.*

³⁴ Zwanym dalej ABZ.

³⁵ Dowód nr 21 (akta kontroli 40-43) – *Wydruk email z załącznikiem - „Ewidencja osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych w Ośrodku Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu - aktualizacja stan na dzień 7.12.2017 r.”*

³⁶ Dowód nr 8 (akta kontroli 12-13) – *Wykaz budynków, pomieszczeń lub części pomieszczeń tworzących obszar, w którym są przetwarzane dane osobowe”- aktualizacja stan na dzień 3.11.2017 r., zwany dalej wykazem budynków.*

³⁷ Dowód nr 23 (akta kontroli 45-46) – *Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Kierownika.*

³⁸ Upoważnienie nr 86/2010/SO poz. 3.

Pozostałe podzbiory danych osobowych były przetwarzane i przechowywane zgodnie z podanym wykazem. Powyższe ustalenia świadczą o bieżącym aktualizowaniu wykazu budynków.

Na podstawie wyjaśnień złożonych przez Kierownika⁴⁰, LABZ⁴¹ oraz Naczelnika Wydziału Ochrony Informacji OSS SG⁴² ustalono, że w okresie objętym kontrolą nie stwierdzono przypadków naruszenia bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych, w związku z czym LABZ nie podejmował działań wynikających z postanowień § 10 ust. 2 pkt 6) i pkt 7) Decyzji nr 20 tj. niezwłocznego informowania ABZ o naruszeniach zasad bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych, podjętych działaniach, dokonanych ustaleniach oraz propozycjach mających na celu wyeliminowanie zagrożenia w przyszłości.

Na podstawie tych samych, powyżej przytoczonych wyjaśnień stwierdzono, że nie odnotowano konieczności wykonywania przez LABZ zaleceń ABI OSS SG zakresie ochrony danych osobowych, o których mowa w § 10 ust. 2 pkt 8) Decyzji nr 20.

Kontrolą objęto prowadzenie Dziennika LABZ i sposób ewidencjonowania w nim wykonywanych czynności, które należały do obowiązków LABZ zgodnie z § 10 ust. 2 pkt 11) Decyzji nr 20.

Wpisy w Dzienniku LABZ dokonywane są chronologicznie. Informacje dotyczące nadania/odwołania uprawnień do przetwarzania danych osobowych są zgodne z datami wpisanymi w upoważnieniach. Wyjątki stanowią dwa zapisy z dnia 17.10.2017 r. dotyczące nadania upoważnienia do dwóch różnych zbiorów dla 2 funkcjonariuszek, które zostały wpisane w dniu następnym. Nie stanowi to jednak naruszenia żadnego z przepisów. Korespondencja prowadzona za pośrednictwem poczty wewnętrznej (intranet) pomiędzy LABZ a ABZ dotyczyła aktualizacji ewidencji osób upoważnionych oraz wykazu budynków. Zachowała się część materiałów dotyczących wymiany korespondencji pomiędzy LABZ a ABZ z dnia 21 i 23.03, 28.09 i 03.11.2017 r.⁴³, potwierdzająca wpisy w Dzienniku LABZ, gdyż ABZ część korespondencji usunął z poczty. Osoba kontrolowana również nie zachowała brakującej korespondencji z uwagi na brak obowiązku jej przechowywania. Mimo tego można stwierdzić, że ewidencja czynności wykonanych przez LABZ prowadzona jest rzetelnie i na bieżąco.

Pozytywnie, mimo stwierdzonych uchybień oceniono pod względem legalności i rzetelności realizację zadań przez LABZ wyznaczonego w ZOD OSS SG związanych z przetwarzaniem i ochroną danych osobowych.

3. Legalność i rzetelność realizacji zadań przez osoby upoważnione w komórce organizacyjnej związane z przetwarzaniem i ochroną danych osobowych.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że przetwarzane dane osobowe zawarte są w wykazie zbiorów danych w celu i zakresie, w jakim zbiory danych zostały utworzone. Na podstawie wykazu budynków sprawdzono wszystkie pomieszczenia, w których przetwarzane są dane osobowe i sprawdzono sposób ich przechowywania. Nie sprawdzono dostępu do zbiorów danych osobowych i sposobu ich zabezpieczenia u 4 użytkowników posiadających dostęp do zbiorów danych⁴⁴ z powodu ich usprawiedliwionej nieobecności na stanowisku służby/pracy.

³⁹ Upoważnienie nr 51/2011/SO poz. 3.

⁴⁰ Dowód nr 23 (akta kontroli 45-46) – *Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Kierownika.*

⁴¹ Dowód nr 20 (akta kontroli 38-39) – *Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od LABZ.*

⁴² Dowód nr 22 (akta kontroli 44) – *Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Naczelnika Wydziału Ochrony Informacji OSS SG.*

⁴³ Dowód nr 13 (akta kontroli 27-30) – *Wydruki email korespondencji pomiędzy LABZ a ABZ.*

⁴⁴ Dowód nr 26 (akta kontroli 49-55) – *Notatka służbowa z dnia 8.12.2017 r.*

Odnosnie odbycia przeszkolenia z zakresu ochrony danych osobowych, zgodnie z ustaleniami opisanymi punkcie 2. *Legalność i rzetelność realizacji zadań lokalnego administratora bezpieczeństwa zbioru komórki organizacyjnej związanych z przetwarzaniem i ochroną danych osobowych* uznano, iż wszystkie osoby były przeszkolone oraz posiadały upoważnienia do poszczególnych zbiorów i podzbiorów.

Szczegóły dotyczące realizacji zadań służbowych wynikających z zakresu powierzonych obowiązków i uprawnień opisano w notatce kontrolerów⁴⁵. Zbadano zakresy obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy oraz zakresy obowiązków wszystkich pracowników ZOD OSS SG oraz decyzje wewnętrzne mające związek z wykonywanymi zadaniami. W ocenie kontrolerów w sposób zarówno bezpośredni jak i pośredni dostęp do zbiorów danych osobowych określony w upoważnieniach wynikał, za wyjątkiem 3 przypadków, z powierzonych przez przełożonego obowiązków służbowych.

W 3 przypadkach kontrolerzy mieli zastrzeżenia, co do zasadności zakresu udzielonego upoważnienia względem realizowanych zadań służbowych, oraz w 1 przypadku ustalono, że upoważnienie do przetwarzania danych osobowych do zbioru „Świadczenia socjalne” powinno zostać odwołane z dniem 17.03.2016 r.

Z zakresu obowiązków 3 pracownic⁴⁶ nie wynika zasadność dostępu do zbioru „Wykaz funkcjonariuszy i pracowników Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu”. O powyższe zapytano Kierownika. Zgodnie z jego argumentacją⁴⁷ wykaz znajduje się w pomieszczeniu, do którego ww. osoby mają bezpośredni dostęp, a ponadto mają zlecane przez niego czynności, podczas których korzystają z tego zbioru np. wykonanie list obecności osób, które stawily się podczas alarmu. Mimo, że o uprawnieniach do dostępu do zbioru danych osobowych decyduje Kierownik (§ 6 ust. 2 załącznika nr 1 Decyzji nr 20), w badanym przypadku, biorąc pod uwagę sporadyczność korzystania ze zbioru, niezwiązaną z zadaniem wpisanym na stałe do zakresu obowiązków, oraz to, że wskazaną przez Kierownika listę obecności osób, które stawily się podczas alarmu można sporządzić na innej podstawie np. na podstawie listy obecności bądź samych funkcjonariuszy, którzy się stawili do służby, kontrolerzy będą postulować o dokładne przeanalizowanie zasadności dostępu do omawianego zbioru danych osobowych. Dodatkowo należy wziąć pod uwagę, że dostęp do ww. zbioru nadany jest 8 innym funkcjonariuszom Zakładu, którzy w związku z realizacją zadań służbowych faktycznie powinni mieć do niego dostęp.

Czynności kontrolne wykazały, iż z zakresu obowiązków jednej z pracownic⁴⁸ nie wynika konieczność posiadania dostępu do zbioru „Świadczenia socjalne”. Dostęp do ww. zbioru był zasadny w związku z powołaniem ww. do komisji do spraw Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Pracowników Cywilnych OSS SG Decyzją nr 49 Komendanta Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu z dnia 23 kwietnia 2010 roku w sprawie powołania Komisji do spraw Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Pracowników Cywilnych OSS SG, która została odwołana z dniem 17.03.2016 r. decyzją Komendanta Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu nr 14 z dnia 17 marca 2016 r. w tej samej sprawie. Po tej dacie, w związku z ustaniem przesłanek do upoważnienia do ww. zbioru, powinno zostać odwołane. Pozostawienie dostępu do zbioru danych osobowych, do którego dostęp nie wynika z realizowanych zadań służbowych stanowi naruszenie postanowień § 13 ust. 2 pkt 5) § 12 ust. 3 pkt 1) Decyzji 20.

⁴⁵ Dowód nr 26 (akta kontroli 49-55) – *Notatka służbowa z dnia 8.12.2017 r.*

⁴⁶

⁴⁷ Dowód nr 23 (akta kontroli 45-46) – *Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Kierownika.*

⁴⁸

Wg Kierownika⁴⁹ po zmianie decyzji wewnętrznej komisja powinna wystąpić do Kierownika ZOD OSS SG o cofnięcie uprawnień dla pracownicy będącej w składzie odwołanej komisji. Według kontrolerów za ww. uchybienie odpowiada bezpośrednio pracownica upoważniona do opisanego zbioru, która powinna jako osoba upoważniona wiedzieć, że już nie korzysta z danych zawartych w zbiorze, co powinna zgłosić bezpośrednio przełożonemu, Kierownikowi czy też LABZ celem podjęcia właściwych działań. Ponadto dostęp na portalu wewnętrznym Straży Granicznej do wewnętrznych aktów prawnych Ośrodka jest także źródłem informacji do podjęcia działań, szczególnie w zakresie składów komisji do jakich powoływani są podwładni. Z tytułu sprawowanego nadzoru służbowego za ww. uchybienie odpowiada Kierownik Zespołu Planowania i Ewidencji ZOD OSS SG oraz Kierownik. Uchybienie nie spowodowało negatywnych skutków dla kontrolowanego obszaru i zostało usunięte w trakcie trwania kontroli poprzez zawniostkowanie o odwołanie ww. upoważnienia⁵⁰.

W dniu rozpoczęcia kontroli w pomieszczeniu zajmowanym m.in. przez stwierdzono w pobliżu niszczarki usytuowanej przy biurku ww. pracownicy 3 pudełka kartonowe wypełnione papierami. Na podstawie 5 wyjętych losowo z ww. kartonów kartek papieru stwierdzono, że zawierają m.in. dokumenty zawierające dane osobowe. Były to wypełnione 4 zaświadczenia o ukończeniu szkolenia i – 1 zaświadczenie o uczestnictwie w

..... Pozostałej zawartości kartonów kontrolerzy nie sprawdzali. Jak wytłumaczył Kierownik w złożonych wyjaśnieniach⁵¹ opisane powyżej dokumenty były przygotowane do zniszczenia i nie miały do nich dostępu osoby nieupoważnione. Zdaniem kontrolerów, biorąc pod uwagę daty znalezionych w ww. pudełkach dokumentów m.in. 22.03.2016 r., 14.12.2016 r., 13.06.2017 r. wyjaśnienia są niewystarczające, a ustalenia kontroli świadczą o tym, że dokumenty nie były niszczone na bieżąco, co jest niegodnie z § 4 ust. 1 pkt 6) załącznika nr 1 Decyzji nr 20, który mówi, że niepotrzebne wydruki lub inne dokumenty zawierające dane osobowe powinny być niszczone na bieżąco w niszczarkach. Ponadto kontrolerzy uważają, że ww. dokumenty były dostępne bezproblemowo dla osób wchodzących do pomieszczenia, gdyż znajdowały się w bliskiej odległości od drzwi wejściowych - przed/pod biurkiem nie np. za nim. W ocenie zespołu kontrolnego potencjalnie możliwe było podjęcie ich przez osoby postronne np. w trakcie krótkotrwałej nieobecności pracownicy, tym bardziej, że druga z osób stale przebywających w tym pomieszczeniu od dłuższego czasu jest z przyczyn usprawiedliwionych nieobecna w pracy.

Opisana powyżej nieprawidłowość narusza jednocześnie postanowienia § 13 ust. 2 pkt 6) Decyzji nr 20 gdyż świadczy o tym, że tworzono i przechowywano zbędne dokumenty zawierające dane osobowe. Jest także niezgodna z postanowieniami zapisów § 13 ust. 1, ust. 2 pkt 4) i pkt 7) oraz § 4 ust. 1 pkt 6) załącznika nr 1 Decyzji nr 20, w których mowa o odpowiedzialności przez osobę upoważnioną do przetwarzania danych osobowych do zapewnienia ich bezpieczeństwa na swoim stanowisku pracy, zabezpieczenia ich przed udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabranieniem przez osobę nieuprawnioną, zabezpieczenia takich danych w przeznaczonych do tego szafach.

Opisaną powyżej nieprawidłowość, która mogła mieć potencjalne skutki w postaci zabrania dokumentu zawierającego dane osobowe przez osobę nieuprawnioną lub udostępnienie takich danych osobom nieupoważnionym, w kontekście nie stwierdzenia do dnia rozpoczęcia

⁴⁹ Dowód nr 23 (akta kontroli 45-46) – *Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Kierownika.*

⁵⁰ Upoważnienie nr 82/2010/SO poz. 3.

⁵¹ Dowód nr 23 (akta kontroli 45-46) – *Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Kierownika.*

kontroli przypadków naruszenia bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych, uznano za potencjalne i nie mające negatywnego wpływu na kontrolowany obszar.

Ww. nieprawidłowość usunięto w trakcie trwania kontroli poprzez fizyczne rozdrobnienie opisanych materiałów w niszczarce.

Odpowiedzialną w sposób bezpośredni za ww. nieprawidłowość jest ⁵², z tytułu sprawowanego nadzoru służbowego Kierownik Zespołu Planowania i Ewidencji ZOD OSS SG oraz Kierownik.

Na prośbę kontrolerów o okazanie zbioru danych osobowych „Ewidencja osób przeszkolonych z zakresu ochrony danych osobowych”

przedstawiła książkę „Ewidencja wydanych zaświadczeń w zakresie ochrony danych osobowych (kursanci)”⁵³ Ww. książkę przedłożyła biorąc ją z kuwety ustawionej na biurku. Ostatni wpis w ww. książce datowany był na dzień 06.11.2017 r.⁵⁴, dlatego też według zespołu kontrolnego książka z danymi osobowymi nie była wykorzystywana w dniu kontroli i nie powinna znajdować się w miejscu łatwo dostępnym, tylko być przechowywana zgodnie z podstawowym poziomem bezpieczeństwa ustalonym dla tego zbioru tj. szafie zamykanej na klucz.

Kierownik wytłumaczył⁵⁵, iż wskazana książka używana jest do codziennej - bieżącej pracy, jednakże nie wyjaśnił kontrolerom precyzyjnie, do jakich czynności akurat w tym danym dniu. W trakcie kontroli nic nie wskazywało, że w danej chwili ww. pracownica z niej korzystała - była odłożona na bok. W związku z powyższym uzyskane wyjaśnienia zespół kontrolny uznał za niewystarczające.

Opisana powyżej nieprawidłowość narusza jednocześnie postanowienia § 13 ust. 1, ust. 2 pkt 4) i pkt 7) oraz § 4 ust. 1 pkt 6) załącznika nr 1 decyzji nr 2, w których mowa o odpowiedzialności przez osobę upoważnioną do przetwarzania danych osobowych do zapewnienia ich bezpieczeństwa na swoim stanowisku pracy, zabezpieczenia ich przed udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabranieniem przez osobę nieuprawnioną, zabezpieczenia takich danych w przeznaczonych do tego szafach.

Odpowiedzialną w sposób bezpośredni za ww. nieprawidłowość jest ⁵⁶, z tytułu sprawowanego nadzoru służbowego Kierownik Zespołu Planowania i Ewidencji ZOD OSS SG oraz Kierownik.

W związku z tym, że zgodnie z zapisami § 10 ust. 2 pkt 2) Decyzji nr 20, według którego do zadań LABZ należy w szczególności wdrażanie zasad bezpieczeństwa określonych w przepisach dotyczących ochrony danych osobowych, w szczególności w decyzji, oraz nadzór nad ich przestrzeganiem o wyjaśnienia w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości poproszono również LABZ. Według jego tłumaczeń⁵⁷ dotychczas nie zauważył, aby koło biurek leżały jakiegokolwiek kartony z papierami. Odnośnie niewłaściwego przechowywania „Ewidencji wydanych zaświadczeń w zakresie ochrony danych osobowych (kursanci)” wytłumaczył, że ww. pracownica korzysta z ewidencji w czasie pracy biurowej i być może w tym czasie udzielała informacji na temat wydanych zaświadczeń.

Biorąc pod uwagę, że LABZ zajmuje inne pomieszczenie służbowe, niż pomieszczenie, w którym stwierdzono nieprawidłowości i w danej chwili mógł ich nie zauważyć, wyjaśnienia uznano za wystarczające. Złożone wyjaśnienia świadczą również o ograniczonej możliwości

⁵²

⁵³ Rtd 378/2014.

⁵⁴ Dowód nr 11 (akta kontroli 20-21) – „Ewidencja wydanych zaświadczeń w zakresie ochrony danych osobowych (kursanci)” Rtd 378/2014, strona tytułowa i z dnia 06.11.2017 r.

⁵⁵ Dowód nr 23 (akta kontroli 45-46) – Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Kierownika.

⁵⁶

⁵⁷ Dowód nr 20 (akta kontroli 38-39) – Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od LABZ.

sprawowania nadzoru w przestrzeganiu zasad bezpieczeństwa przez LABZ, jednak będą wymagały wzmocnienia z jego strony działań w tym obszarze.

W innych pomieszczeniach, w których przetwarzane są dane osobowe zbędnych wydruków i dokumentów zawierających dane osobowe w pobliżu niszczarek nie stwierdzono.

Pozytywnie z nieprawidłowościami oceniono pod względem legalności i rzetelności realizacji zadań realizacji zadań przez osoby upoważnione w komórce organizacyjnej związane z przetwarzaniem i ochroną danych osobowych.

VI. Wnioski i zalecenia pokontrolne:

Zalecenia:

1. Dokończyć procedurę związaną z trzema wnioskami o odwołanie upoważnień rozpoczętą w dniu 7.12.2017 r.
2. Wzmocnić nadzór służbowy nad przestrzeganiem przepisów o ochronie danych osobowych, w tym ze strony LABZ ZOD OSS SG.
3. Na bieżąco i zgodnie z obowiązującymi przepisami niszczyć dokumenty zawierające dane osobowe.
4. Należy do dnia 9.02.2018 r. poinformować Komendanta OSS SG za pośrednictwem Referatu Kontroli w Kierownictwie OSS SG, o sposobie wykonania zaleceń i wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania.

Wnioski:

1. Proponuje się przeanalizować zasadność dostępu do zbiorów danych wykorzystywanych w Zakładzie Organizacji Dydaktyki pod kątem realizowanych zadań służbowych i adekwatnych do nich zapisów w zakresach obowiązków i uprawnień/zakresach obowiązków, w szczególności dostęp do zbioru „Wykaz funkcjonariuszy i pracowników Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu” przez 3 pracownicy Zakładu.
2. Proponuje się ujednoczenie form przeszkolenia z zakresu przetwarzania i ochrony danych osobowych oraz ponowne przeszkolenie osób, którym od ostatniego szkolenia minął okres co najmniej 5 lat, w celu aktualizacji informacji z zakresu ochrony danych osobowych.
3. Proponuje się ujednoczenie formy zapoznawania przez LABZ osób upoważnionych z przepisami i dokumentacją dotyczącą ochrony danych osobowych.

VII. Pozostałe informacje i pouczenie.

Pisemnych informacji, o których mowa w § 14 ust. 1 pkt 3 Wytycznych nie składano.

Niniejsze wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden dla kierownika podmiotu kontrolowanego i zostanie przekazany poprzez Kancelarię Tajną Sekcji Ochrony Informacji Wydziału Ochrony Informacji OSS SG, drugi ad acta Referat Kontroli w Kierownictwie OSS SG.

Zgodnie z § 34 załącznika do Decyzji nr 65 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz. Urz. Min. Spraw Wew. poz. 43 z późn. zm.), w związku z decyzją nr 139 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 30 sierpnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania w Straży Granicznej wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub

nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w „Księżce kontroli OSS SG”, zarejestrowanej w Rtd nr 11/2009 pod pozycją nr 7 w 2017 roku.

wz. KOMENDANT
Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej
im. gen. bryg. Wilhelma Brück-Rockemann
w Lubaniu

.....
ppk SG Marek KOCH

(stopień, imię i nazwisko, stanowisko oraz podpis
zarządzającego kontrolę)

Wykonano w 2 egzemplarzach:

Egz. nr 1 – Kierownik Zakładu Organizacji Dydaktyki OSS SG

Egz. nr 2 - ad acta Referat Kontroli w Kierownictwie OSS SG

Sporz./Wyk.: Zespół kontrolny (6664265, 6664159)

Dnia: 29.12.2017 r.